

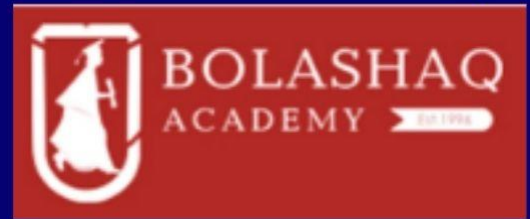
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРАВА ТА СОЦІАЛЬНО- ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

Збірник наукових статей

CURRENT ISSUES OF LAW AND SOCIO- ECONOMIC RELATION

Scientific Journal

Кропивницький
Kropyvnytskyi

ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
БІЗНЕС-КОЛЕДЖ
засновано в 1966 році

МІНІСТЕРСТВО
ЮСТИЦІЇ

2021

Центральноукраїнський інститут розвитку людини Університету "Україна"
Кіровоградський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС
України

Вища школа бізнесу і підприємництва при Міністерстві економічного
розвитку і скорочення бідності Республіки Узбекистан

Приватна установа «Академія «Volashaq» (Республіка Казахстан)

Вища школа економіки, права та медичних наук у м. Кельце імені професора
Едварда Ліпінського (Республіка Польща)

Черкаський державний бізнес-коледж

Кропивницьке відділення Київського науково-дослідного інституту судової
експертизи

Південно-Східне міжрегіональне управління Міністерства юстиції у
Кіровоградській області

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРАВА
ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН
Збірник наукових статей**

м. Кропивницький
2021 р.

Затверджено до друку Вченою радою
Центральноукраїнського інституту розвитку людини
Відкритого університету розвитку людини «Україна»
Протокол №4 від 10 листопада 2021 року

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Валентина Пупишева, директор Центральноукраїнського інституту розвитку людини;
Олена Кравченко, кандидат філологічних наук;
Олександр Жила, кандидат юридичних наук, доцент;
Олександр Коломоєць, кандидат юридичних наук, доцент;
Ірина Ткаченко, кандидат юридичних наук;
Ольга Сухачова, кандидат економічних наук;
Ірена Маліновська, кандидат юридичних наук, асоційований професор;
Ольга Пугаченко, кандидат економічних наук, доцент;
Олімхон Алікорієв, кандидат економічних наук;
Вікторія Гмиря, кандидат економічних наук, доцент;
Олег Ващенко, кандидат економічних наук.

Актуальні питання права та соціально-економічних відносин: Збірник наукових статей.
2021. 435 с.

У збірнику вміщено наукові статті, у яких відображено результати наукових досліджень у галузях юриспруденції, економіки, управління, соціально-психологічних, педагогічних, медико-біологічних наук. Розрахований на науковців, аспірантів, викладачів, студентів вищих навчальних закладів, а також на всіх, хто цікавиться питаннями суспільно-економічного розвитку.

- © *Центральноукраїнський інститут розвитку людини Університету "Україна", 2021*
- © *Кіровоградський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС України, 2021*
- © *Вища школа бізнесу і підприємництва при Міністерстві економічного розвитку і скорочення бідності Республіки Узбекистан*
- © *Приватна установа «Академія «Bolashaq» (Казахстан), 2021*
- © *Вища школа економіки, права та медичних наук у м. Кельце імені професора Едварда Ліпінського (Польща), 2021*
- © *Черкаський державний бізнес-коледж, 2021*
- © *Кропивницьке відділення Київського науково-дослідного інституту судової експертизи, 2021*
- © *Південно-Східне мірегіональне управління Міністерства юстиції у Кіровоградській області, 2021*

ЗМІСТ

Розділ 1

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ТЕОРІЇ, ІСТОРІЇ ДЕРЖАВИ І ПРАВА, КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА, КРИМІНОЛОГІЇ, КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ТА КРИМІНАЛІСТИКИ, ЦИВІЛЬНОГО, АДМІНІСТРАТИВНОГО, ФІНАНСОВОГО ТА МІЖНАРОДНОГО ПРАВА

Валентина Пупишева	
РОЛЬ ПРАВОВОЇ КУЛЬТУРИ ТА ПРАВОСВІДОМОСТІ У СТАНОВЛЕННІ УКРАЇНИ ЯК ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ.....	11
Ірина Ткаченко	
ПРИЧИНИ ТА ХАРАКТЕРИСТИКА ДОМАШНЬОГО НАСИЛЛЯ НАД ЖІНКАМИ.....	16
Cataraga O.S., Petcovici P.P. Prisacaru V.A.	
SOME CONSIDERATIONS ON THE ORGANIZATIONAL CLASSIFICATION OF JUDICIAL EXPERTISE.....	23
Олександр Коломоець, Світлана Косенко, Сергій Коломоець	
ОКРЕМІ ПИТАННЯ РОЗМЕЖУВАННЯ ДЕФІНІЦІЇ «ДОМАШНЄ НАСИЛЬСТВО» ІЗ СУМІЖНИМИ ТЕРМІНАМИ.....	31
Maciej Sostek	
PRAWNE I KRYMINALISTYCZNE ASPEKTY KRADZIEŻY KIESZONKOWEJ W POLSCE.....	33
Роман Кірін, Володимир Коротаєв	
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗБРОЙОВИХ ВІДНОСИН.....	36
Сергій Чеботарьов	
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА І КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ТА МОЖЛИВІ ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ....	41
Władysław Wojtyczka	
WYKORZYSTANIE UJAWNIONYCH ŚLADÓW LINII PAPIELARNYCH JAKO MATERIAŁ DO BADAŃ GENETYCZNYCH	48
Світлана Попова, Максим Тельний	
РОЛЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ БЕЗПЕКИ ГРОМАДЯН.....	55
Марія Новікова	
СПАДКУВАННЯ КОРПОРАТИВНИХ ПРАВ ЗА СПАДКОВИМ ДОГОВОРОМ.....	61
Станіслав Мороз	
ПРИВАТНІ ДЕТЕКТИВИ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ: ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ.....	64
Irena Malinowska	
WYŁUDZENIA GOSPODARCZE W INTERNETECIEECONOMIC SCAMS ON THE INTERNET.....	69
Марина Мар'ян	

ВИЯВЛЕННЯ ЛАТЕНТНИХ СЛІДІВ РУК ЗА ДОПОМОГОЮ НЕСПЕЦИФІЧНОГО КРИМІНАЛІСТИЧНОГО ОБЛАДНАННЯ.....	73
Elżbieta Żywucka – Kozłowska	
DERMATOLOGIA KRYMINALISTYCZNA – NOWE MOŻLIWOŚCI IDENTYFIKACJI INDYWIDUALNEJ.....	77
Роман Сушко	
ДЕЯКІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СИСТЕМ АВТОМАТИЧНОГО РОЗПІЗНАВАННЯ ОБЛИЧ В УКРАЇНІ.....	83
Waldemar Cisowski	
PRZEMOC KOBIEТ W KONTEKŚCIE PRAWNYM I SPOŁECZNYM.....	86
Ольга Пугаченко	
ЗАКОНОДАВЧЕ ВИЗНАЧЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАВДАНЬ СУДОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ.....	90
Микола Нерода	
ІНСТРУМЕНТИ ПРОТИДІЇ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ.....	98
Андрій Клапійчук	
ІНШІ ЗАХОДИ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОГО ХАРАКТЕРУ.....	101
Тетяна Шепітко	
МЕЖІ КОМПЕТЕНЦІЇ СУДОВОГО ЕКСПЕРТА ЕКОНОМІСТА ПРИ ДОСЛІДЖЕНІ ЕЛЕКТРОННИХ ДОКУМЕНТІВ ЯК ОБ'ЄКТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ.....	104
Rafał Bielicki	
PROBLEMATYKA POSIADANIA TŁUMIKÓW HUKU W POLSCE.....	107
Ольга Недашковская	
ЭФФЕКТИВНОСТЬ СОВРЕМЕННЫХ НАУЧНЫХ ИССЛЕДОВАНИЙ В СФЕРЕ СУДЕБНОЙ ЭКСПЕРТИЗЫ.....	110
Тетяна Ляшок	
ПРОБЛЕМИ ТА НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ЕЛЕКТРОННОГО ВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ.....	114
Лариса Коваленко, Вікторія Драшпуль	
ЩОДО ПОРУШЕННЯ ПРАВА НА РОЗУМНИЙ СТРОК СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ.....	117
Юлія Нанюк	
АДМІНІСТРАТИВНИЙ ДОГОВІР ЯК ІНСТРУМЕНТ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ.....	121
Володимир Голубош, Ганна Голубош, Іван Кріцак	
ПРАКТИКО-ОРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ ЮРИСПРУДЕНЦІЇ ЯК УМОВА ПРОТИДІЇ КРИМІНОГЕННИМ ВИКЛИКАМ І ЗАГРОЗАМ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА.....	124
Лариса Коваленко, Денис Красношাপка	
ПРОБЛЕМИ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ВІЙСЬКОВОЇ ЮСТИЦІЇ В УКРАЇНІ.....	129
Ольга Пугаченко, Дмитро Бандурко	
ОБОВ'ЯЗКИ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СУДОВИХ ЕКСПЕРТІВ З ЕКОНОМІЧНИХ ПИТАНЬ.....	133
Марина Трегубенко	
ЕЛЕКТРОННИЙ ЛІКАРНЯНИЙ – ОНЛАЙН-СЕРВІС ДЛЯ РОБОТОДАВЦІВ ТА ПРАЦІВНИКІВ: ПРАВОВІ АСПЕКТИ.....	139

Анастасія Гоменюк	
СУЧАСНИЙ СТАН ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАКОННОСТІ В ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ.....	144
Аліна Сергійчук	
ОСОБЛИВОСТІ ЖУРНАЛІСТСЬКОГО РОЗСЛІДУВАННЯ В АСПЕКТІ КРИМІНАЛЬНИХ СПРАВ ПІД ЧАС СУДОВОГО ТА ДОСУДОВОГО ПРОВАДЖЕННЯ.....	147
Марина Сагайдак	
ПРИВАТНА ДЕТЕКТИВНА ДІЯЛЬНІСТЬ: УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД.....	153
Жанна Іваненко	
ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ СУДУ ПРИСЯЖНИХ.....	156
Марія Фортунатова	
ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ БЮРО ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ (БЕБ) В УМОВАХ НАЦІОНАЛЬНОГО І МІЖНАРОДНОГО ЗАКОНОДАВСТВА.....	161
Сергій Репов	
ПОНЯТТЯ І ВИДИ ПРАВОПОРУШЕНЬ.....	166
Аліна Адамовська	
СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА В УКРАЇНІ.....	169
Олена Окопник, Вікторія Байбузан	
ДЕФІНІЦІЯ ПОНЯТТЯ «ПОДАТКОВІ ПРАВОВІДНОСИНИ».....	172

РОЗДІЛ 2

ФІНАНСОВИЙ МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Inna Tomashuk	
FINANCIAL RESOURCES OF THE ENTERPRISE AND FEATURES OF THEIR FORMATION.....	175
Раїса Квасницька, Марія Тарасюк	
ІНВЕСТИЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	179
Юлія Бондар, Діна Швиданенко	
ФІНАНСОВИЙ МЕХАНІЗМ В СИСТЕМІ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ.....	183
Dilfuza Rasulova	
EXPLORING E-COMMERCE TRENDS IN DEVELOPING ECONOMIES & THE ROLE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE.....	188
Кенжабаев А.Т., Абдуллаев М.Х.	
НЕКОТОРЫЕ ВОПРОСЫ ЦИФРОВОГО УЗБЕКИСТАНА.....	190
Олена Остапенко	
ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ПРАЦІВНИКАМИ НОВОГО ПОКОЛІННЯ Z НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	192
Вікторія Гмиря	
УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ В СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОМУ ВИРОБНИЦТВІ В СУЧАСНИХ ЕКОНОМІЧНИХ УМОВАХ.....	196
Наталія Столярчук	
ЛІЗИНГ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ІНСТРУМЕНТ ІНВЕСТУВАННЯ В АВІАЦІЙНІЙ ГАЛУЗІ.....	199

Іван Лісний	
СИСТЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ СУЧАСНОГО РИНКУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ.....	204
Світлана Ніколаєва	
ЕКОНОМІЧНИЙ ТА ЮРИДИЧНИЙ ПІДХОДИ ДО СУТНОСТІ ЛІЗИНГУ...	206
Ніна Новохатько	
ЗАХОДИ ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКОВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	210
Вікторія Барабаш	
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19.....	213
Артем Дмитренко, Владислав Могилястий	
ЕКОНОМІЧНА СТІЙКІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА: СУТНІСТЬ ТА КЛЮЧОВІ ПАРАМЕТРИ.....	219
Марія Панченко, Наталія Глигало	
АНАЛІЗ БЕЗГОТІВКОВИХ РОЗРАХУНКІВ В УКРАЇНІ.....	221
Вікторія Кузьміна, Наталія Глигало	
АНАЛІЗ НАРАХУВАННЯ ТА СПЛАТИ ЄДИНОГО ПОДАТКУ В УКРАЇНІ.....	222
Єлизавета Клочан	
ВЗАЄМОПОВ'ЯЗАНІ КАТЕГОРІЇ ЕКОНОМІЧНОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	225
Лілія Семирог	
БАНКІВСЬКЕ КРЕДИТУВАННЯ ФІЗИЧНИХ ОСІБ В УКРАЇНІ.....	228
Анастасія Бідненко, Анастасія Левченко	
ДОКУМЕНТАЛЬНЕ ОФОРМЛЕННЯ ОПЕРАЦІЙ З ТАРОЮ.....	231
Наталія Чівільча	
ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОВЕДЕННЯ БЕЗГОТІВКОВИХ РОЗРАХУНКІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	236
Інна Данілова	
ОСОБЛИВОСТІ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ ДІЯЛЬНОСТІ ХЛІБОПЕКАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	239
Марина Козакул	
ТАРА: СУТНІСТЬ, ВИДИ ТА ОБЛІК ОПЕРАЦІЙ З НЕЮ.....	243
Вероніка Колосова	
СПЕЦИФІКА СТРАТЕГІЧНИХ РЕСУРСІВ ЯК ДЖЕРЕЛА КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ КОМПАНІЇ.....	248
Варвара Лобойко	
ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ КОНЦЕПЦІЇ ІМПАКТ-ІНВЕСТУВАННЯ.....	251
Данило Присяжнюк	
СТРАХУВАННЯ ЯК ФІНАНСОВИЙ МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ.....	255
Анна Сидоренко	
ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КОНЦЕПЦІЇ ЕКОНОМІЧНОГО ПРИБУТКУ.....	258
Анна Цуркан	
СУЧАСНИЙ СТАН МОТИВАЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	261
Анна Сухенко	
ФІНАНСОВИЙ МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ МАЛИХ	

ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ.....	263
Владислав Кравченко	
ФІНАНСОВИЙ МЕХАНІЗМ ЯК ФУНДАМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ.....	266
Марія Сакун, Наталія Кузнецова	
МОЛОДІЖНА ЕМІГРАЦІЯ З УКРАЇНИ: ТЕНДЕНЦІЇ, ЗАГРОЗИ, ШЛЯХИ ВРЕГУЛЮВАННЯ.....	268

Розділ 3

СУЧАСНІ МОДЕЛІ, СТРАТЕГІЇ, ТЕХНОЛОГІЇ МЕНЕДЖМЕНТУ

Олена Кравченко	
ФАКТОРИ ВИБОРУ ПРОФЕСІЇ СУЧАСНОЮ МОЛОДДЮ В УКРАЇНІ.....	274
Олександр Черненко	
ПРОБЛЕМА ПРОФЕСІЙНОЇ АДАПТАЦІЇ ТА САМОРЕАЛІЗАЦІЇ МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ У СФЕРІ ТОРГІВЛІ.....	279
Олександр Тертиця	
ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ МАРКЕТИНГОМ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	282
Надія Коваленко	
РОЛЬ НЕЙРОНАУК В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ СУЧАСНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ.....	288
Олександр Черненко, Аліна Мутіна	
ОПТИМІЗАЦІЯ ВИРОБНИЧОЇ (ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ) СТРУКТУРИ ПІДПРИЄМСТВА.....	293
Анастасія Бобокало, Наталія Кузнецова	
РОЛЬ ОСВІТНЬОГО ФАКТОРА У ФОРМУВАННІ НОВОЇ ЯКОСТІ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ.....	296
Анна Назаренко, Анастасія Левченко	
СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ЯК СКЛАДОВА ЦІЛІСНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ.....	300
Олександр Черненко, Яна Неклега	
ОПЕРАЦІЙНА СТРАТЕГІЯ	I 303
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ.....	
Анастасія Ільченко	
ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОГО ВИБОРУ СТУДЕНТАМИ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ.....	307
Андрій Гришук	
МЕНЕДЖМЕНТ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ.....	310

Розділ 4

**СОЦІАЛЬНИЙ РОЗВИТОК:
ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЮЧИЙ АСПЕКТ**

Viorica Trifautan	
THE ROLE OF MODERN INSTRUMENTAL ANALYSIS FOR WATER QUALITY ASSESSMENT IN ECOLOGICAL JUDICIAL EXPERTISE.....	314
Оксана Калюжна	
РОЛЬ ЗБАЛАНСОВАНОГО ХАЧУВАННЯ В ЗБЕРЕЖЕННІ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ.....	316
Оксана Бабич	
ЗНАЧЕННЯ ПРОФОРІЄНТАЦІЙНОЇ РОБОТИ НА РІЗНИХ ЕТАПАХ ПРОФЕСІЙНОГО САМОВИЗНАЧЕННЯ ОСОБИСТОСТІ.....	321
Ольга Лунгол, Людмила Суховірська, Абуватфа Самі.І.Х.	
ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГЮЧИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ДИСТАНЦІЙНІЙ ОСВІТІ.....	325
Даниїл Лісютін	
СОЦІАЛЬНА БЕЗПЕКА ЯК ЧИННИК РІВНЯ ЯКОСТІ ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ.....	328
Олександр Шостак, Ігор Шостак	
ФІЗИЧНА ПІДГОТОВКА СТУДЕНТІВ-ВОЛЕЙБОЛІСТІВ У РІЧНОМУ ЦИКЛІ.....	332
Сергій Мовчан	
ЛІКАРСЬКО-ПЕДАГОГІЧНИЙ КОНТРОЛЬ В СИСТЕМІ ВИВЧЕННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ, ЕРГОТЕРАПІЯ».....	336
Наталія Седова	
ПРОФІЛАКТИКА «СИНДРОМУ ЕМОЦІЙНОГО ВИГОРАННЯ» У ПЕДАГОГІВ.....	339
Анастасія Терещенко	
ЕМОЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ТА ВІКОВІ КРИЗИ ПІДЛІТКОВОГО ВІКУ.....	346
Тетяна Сімдянова	
СПОРТ ЯК РІЗНОВИД ДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ І ЙОГО СОЦІАЛЬНЕ ЗНАЧЕННЯ.....	350
Андрій Касьяненко	
РОЛЬ СУСПІЛЬСТВА У ФОРМУВАННІ ЕТАЛОНУ КРАСИ: ІСТОРИЧНИЙ ТА ПСИХОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТИ.....	354
Дар'я Тупчієнко	
ЗАВДАННЯ, ЗАСОБИ І МЕТОДИ СПОРТИВНОГО ТРЕНУВАННЯ.....	357
Віолета Чабанова	
ВПЛИВ СУСПІЛЬСТВА НА ФОРМУВАННЯ НА ФОРМУВАННЯ ШКІДЛИВИХ ЗВИЧОК ІНДИВІДА.....	359
Софія Мамчур	
РОЛЬ ЛФК ТА СЕГМЕНТАРНО-РЕФЛЕКТОРНОГО МАСАЖУ ПРИ ОСТЕОХОНДРОЗІ ШИЙНОГО ВІДДІЛУ ХРЕБТА.....	362
Світлана Гринченко	
МЕТОДИКА РОЗВИТКУ ШВИДКОСТІ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ	

ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ.....	367
Інеса Рукодій	
УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ ЛФК У СПОРСМЕНІВ ІЗ ТРАМОЮ ЗВ'ЯЗКОВОГО АПАРАТУ.....	370
Ярослав Рачкован, Ігор Шостак	
РОЗВИТОК ВИТРИВАЛОСТІ У ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ.....	374
Юлія Демиденко, Ігор Шостак	
МЕТОДИКА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	377
Карина Шеляшко	
ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ТА ПРОФІЛАКТИКА ПЛОСКОСТОПОСТІ ДІТЕЙ ТА ПІДЛІТКІВ.....	380
Діана Боарна	
ЛІКУВАЛЬНА ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА В КОМПЛЕКСНІЙ РЕАБІЛІТАЦІЇ МОЛОДІ З ВАДАМИ РОЗУМОВОГО РОЗВИТКУ.....	386
Катерина Петриченко	
ВПЛИВ ЗАСОБІВ ЛФК РІЗНОЇ ІНТЕНСИВНОСТІ НА ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ СТАН ОСІБ ПОХИЛОГО ВІКУ.....	389
Марія Логвінова	
ЗАСТОСУВАННЯ ЛІКУВАЛЬНОЇ ФІЗКУЛЬТУРИ У ХВОРИХ НА ХРОНІЧНЕ ОБСТРУКТИВНЕ ЗАХВОРЮВАННЯ ЛЕГЕНЬ.....	393

Розділ 5

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИЙ АСПЕКТ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Наталя Мильніченко	
ДЕРЖАВНА МОВА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА.....	398
Людмила Деміч, Альона Абдель Салам, Олена Кравченко	
ІНФОРМАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПРЕС-СЛУЖБ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ.....	402
Марина Дроздова	
КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНЦІЯ КЕРІВНИКА У СВІТЛІ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.....	406
Юлія Кваша, Олена Кравченко, Ірина Бабіч	
ОСОБЛИВОСТІ ВЕДЕННЯ ПЕРЕГОВОРІВ ІЗ ЗАКОРДОННИМИ ПАРТНЕРАМИ: ОРГАНІЗАЦІЙНІ, КОМУНІКАТИВНІ ТА КУЛЬТУРНІ АСПЕКТИ.....	408
Марина Нельга, Олена Кравченко, Марина Бойко	
ПРИХОВАНИЙ ВПЛИВ РЕКЛАМИ НА СВІДОМІСТЬ ЛЮДИНИ.....	411

Дарія Шевченко, Олена Кравченко, Тетяна Браїлова				
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ФУНКЦІОНУВАННЯ				
СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ У СУЧАСНОМУ ІНФОРМАЦІЙНОМУ				
СУСПІЛЬСТВІ.....				414
Ольга Гринчук, Олена Кравченко, Юлія Гіріч				
СУЧАСНИЙ ДІЛОВИЙ ЕТИКЕТ У МІЖКУЛЬТУРНОМУ				417
ПРОСТОРИ.....				
Валерія Шестакова, Олена Кравченко				
ВПЛИВ НА ЛЮДИНУ ЗАСОБАМИ МАС-				421
МЕДІА.....				
Аліна Леонтєва, Олена Кравченко				
ФЕНОМЕН ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ГАДЖЕТІВ У СУЧАСНОМУ				
СУСПІЛЬСТВІ.....				423
Ярослава Смірнова, Наталя Мильніченко				
РОЛЬ ФАНДОМІВ У ЗМІНІ СТАВЛЕННЯ МОЛОДІ ДО ЖАНРУ				426
ФЕНТЕЗІ....				
Олександр Ломака				
МОВНА СИТУАЦІЯ В СИСТЕМІ ОСВІТИ НА КІРОВОГРАДЩИНІ				
У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХХ СТОЛІТТЯ.....				429

ЛІТЕРАТУРА:

1. Конституція України : чинне законодавствозі змінами та доповненнями станом на 10.02.2021 : (ОФІЦІЙНИЙ ТЕКСТ). К. : Правосвідність, 2020. 79 с..
2. Кримінальний кодекс України : чинне законодавствозі змінами та доповненнями станом на 10.02.2021 : (ОФІЦІЙНИЙ ТЕКСТ). К. : Паливода А. В., 2021. 212 с.
3. Бідна О.І. До питання про визначення поняття «інші заходи кримінально-правового характеру» // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Юриспруденція. 2018. Вип. 32. С. 98-101.

УДК 343.98:347.73

МЕЖІ КОМПЕТЕНЦІЇ СУДОВОГО ЕКСПЕРТА ЕКОНОМІСТА ПРИ ДОСЛІДЖЕННІ ЕЛЕКТРОННИХ ДОКУМЕНТІВ ЯК ОБ'ЄКТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ

**Тетяна Шепітко,
судовий експерт сектору економічних досліджень відділу товарознавчих, гемологічних, економічних, будівельних, земельних досліджень та оціночної діяльності Одеського науково-дослідного експертно-криміналістичного центру Міністерства внутрішніх справ України**

Розглянуто проблеми та перспективи використання електронних документів як об'єктів дослідження в судовій економічній експертизі. Необхідним є розроблення єдиних підходів та доопрацювання норм законодавства.

***Ключові слова:** судовий експерт, об'єкти дослідження, електронні документи, електронний документообіг, електронний цифровий підпис.*

В силу розвитку нових технологій, збільшення обсягів інформації досить поширеним явищем є перехід до електронного документообігу. Тому важливим є розгляд проблеми використання електронних документів як об'єктів дослідження в судовій економічній експертизі, в зв'язку з поступовим витісненням паперових документів та стрімким розвитком електронних. Необхідним є розроблення єдиних підходів до проведення судових економічних експертиз.

Частим питанням постає компетенція судового експерта при дослідженні документів бухгалтерського, податкового обліку та звітності, які складені в електронному вигляді. В провідних країнах давно напрацьовують нові норми законодавства щодо надання електронним документам юридичної сили та зрівняти їх використання з документами на паперовому носії.

При проведенні судової економічної експертизи, експерт досліджує первинні документи складені як в письмовому так і електронному вигляді, які повинні мати обов'язкові реквізити та за умови дотримання вимог законодавства про електронні документи та документообіг, що встановлено в

п.2 ст.9 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996-XIV від 16.07.1999 [1].

Законом України «Про електронні документи та електронний документообіг» №851-IV від 22.05.2003 визначено поняття електронного документу. Електронний

документ- документ, інформація в якому зафіксована у вигляді електронних даних, включаючи обов'язкові реквізити документа. Головним реквізитом електронного документу є електронний цифровий підпис. В законі передбачено основні організаційно-правові засади електронного документообігу та використання електронних документів [2].

Електронний документ може бути створений, переданий, збережений і перетворений електронними засобами у візуальну форму. Візуальною формою подання електронного документа є відображення даних, які він містить, електронними засобами або на папері у формі, придатній для приймання його змісту людиною [2, ст.5].

Відповідно до Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку в п.2.12 гл.2 визначено, що електронний документ створюється з дотриманням вимог законодавства про електронні документи та електронний документообіг [3]. Електронний підпис накладається відповідно до законодавства про електронні документи та електронний документообіг згідно з п.2.5, гл.2.

Законом України «Про електронні довірчі послуги» та Міністерством Юстиції України регулюється видача та користування кваліфікаційним електронним підписом (КЕП), який має таку ж юридичну силу, як і підпис від руки. Електронні документи, в свою чергу, мають повну юридичну силу [4].

Питанням компетенції судових експертів економістів при проведенні дослідження документів в електронній формі, проблемам застосування, використання, присвятили свої роботи такі вчені як: Дікань Л.В. [5, с. 431], Рева Т.М. [6, с. 53-59], Дутов М. [7, с. 25-28], Захарченко Н.В. [8].

Всі вони досліджували електронний документ як об'єкт дослідження, його актуальність, проблематика, аналіз з урахуванням їх класифікаційних ознак, компетенція експертів при проведенні дослідження, їх використання в судовій економічній експертизі. На думку Дікань Л.В., судова економічна експертиза є процесуальною формою дослідження на основі спеціальних знань у різних сферах економіки, господарського аналізу, ревізії та контролю первинних облікових документів, бухгалтерських та податкових реєстрів, фінансової звітності суб'єктів господарювання різних форм власності з метою вирішення широкого кола питань, що виникають в ході розслідування економічних злочинів та судового розгляду господарських суперечок, то в межах проведення експертизи здійснюється дослідження не тільки первинних та облікових документів, створених в процесі діяльності підприємств (фізичних осіб), а й інших документів, які містять «сліди» певних фінансово- господарських операцій: бази даних податкових органів, реєстри документів, електронна звітність, витяги даних з інформаційних інтернет-платформ тощо.

Згідно вимог «Науково-методичних рекомендацій з питань підготовки та призначення судових експертів та експертних досліджень» [9], використання електронних документів при проведенні судової економічної експертизи, а саме документів бухгалтерського та податкового обліку, які сформовано в електронно-обчислювальному вигляді, обмежено умовою наявності таких документів в роздрукованому вигляді із обов'язковим завіренням роздруків в установленому порядку. При проведенні дослідження електронних документів в межах судової економічної експертизи особливе значення має обґрунтованість їх використання для забезпечення доказової сили таких документів.

На сьогодні залишається дискусійним питання щодо можливості використання експертами відомостей на електронних носіях при проведенні досліджень судових економічних експертиз. Перелік форматів даних електронних документів затверджено наказом Мін'юсту від 11.11.2014 №1886/5. Не менш важливим питанням для судових експертів залишається вихід за межі спеціальних знань, через наявність істотних

відмінностей оформлення електронних документів від документів в паперовій формі. Експерти економісти не можуть в межах своєї компетентності вирішувати питання пов'язані з юридичною доказовістю електронних документів та юридичною обґрунтованістю облікових даних.

Виходячи з вищевикладеного, для проведення дослідження судовим експертом економістом, необхідно надавати оригінали бухгалтерських документів або належним чином завірені копії. Документи надані в електронному вигляді не можуть використовуватись при дослідженні як об'єкт дослідження, так як на даний час це не передбачено чинним законодавством України.

Для більш ефективного дослідження та вирішення сучасних завдань судової економічної експертизи, необхідне впровадження засобів проведення експертизи та методів дослідження, які передбачають використання широкого кола електронних документів. Проведення досліджень документів в електронній формі потребує нормативного врегулювання, подальшого удосконалення питання щодо порядку надання документів в електронній формі на дослідження та нових методичних напрацювань.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 року № 996-XIV//База даних «Законодавство України» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення 28.10.2021).
2. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22.05.2003 № 851-IV//База даних «Законодавство України»/ Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text> (дата звернення 28.10.2021).
3. Про затвердження Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: Наказ; Мінфін України від 24.05.1995 № 88//База даних «Законодавство України»/ Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95#Text> (дата звернення 29.10.2021).
4. Про електронні довірчі послуги: Закон України від 05.10.2017 № 2155-VIII//База даних «Законодавство України»/ Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text> (дата звернення 29.10.2021).
5. Дікань Л.В. Судово-економічна експертиза: [навчальний посібник]. Харків: ХНЕУ, 2014. 431с.
6. Рева Т.М. Електронні документи як об'єкт судової економічної експертизи // Криміналістичний вісник 2019.-№2 (32).-с.53-59(дата звернення 01.11.2021).
7. Дутов М. Порівняльний аналіз європейського законодавства у сфері електронного документообігу // Підприємництво, господарство і право. 2002.- №8. с.25-28(дата звернення 01.11.2021).
8. Захарченко Н.В., Маслій Н.Д., Мамуненко М.С. Вплив електронного документообігу на ефективність діяльності // Молодий вчений. 2017. №5(45) травень. С.45-49. (дата звернення 01.11.2021).
9. Наказ Міністерства юстиції України від 08.10.98 № 53/5 «Про затвердження інструкції про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень та Науково-методичних рекомендацій з питань підготовки та призначення судових експертиз та експертних досліджень»// Відомості Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0705-98#Text> (дата звернення 02.11.2021).